

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2023, NUMMER 211

Datum	13 november 2023
Van	College B&W
Behandeld door	OOV
Doorkiesnummer	14030
E-mailadres	secretariaatveiligheid@utrecht.nl
Kenmerk	11850009
Beleidsveld	Openbare Orde en Veiligheid

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsragen jaargang 2023 nummer 122 van UtrechtNu!, VVD Utrecht, CDA Utrecht en Stadsbelang Utrecht van 10 november 2023 over 'Geen verheerlijking van antisemitisme in onze stad'.

Vraag 1

Is het college op de hoogte van de 'sit in' voor Palestina die op donderdag 9 november jl. heeft plaatsgevonden op Utrecht Centraal, waarbij een foto van Hitler werd getoond en een spandoek werd gedragen ter ondersteuning van Amin Abu Rashed, die momenteel vastzit op verdenking van financiering van Hamas, een organisatie die door de Europese Unie en Nederland wordt beschouwd als een terroristische organisatie?

Vraag 2

Deelt het college de mening dat demonstraties, zoals voor de Palestijnse zaak, de ruimte moeten worden geboden in Utrecht, maar dat genoemde uitingen onacceptabel zijn? Veroordeelt de burgemeester de gedane uitingen en erkent zij dat deze uitingen voor onrust hebben gezorgd in de Utrechtse samenleving? Is zij bereid hierover een openbaar statement te maken om de positie van het college duidelijk te maken?

Antwoord 1 & 2

Ja, we zijn op de hoogte van de 'sit in' voor Palestina op donderdag 9 november. Deze demonstratie was niet vooraf bij de gemeente aangekondigd, maar is zoals gebruikelijk bij onaangekondigde demonstraties wel gefaciliteerd. De driehoek heeft afgelopen vrijdag 10 november een reactie gegeven naar aanleiding van de demonstratie op Utrecht Centraal Station van 9 november. Zie ook bijgaande link [Reactie driehoek naar aanleiding van demonstratie op Utrecht Centraal Station van 9 november](#)

Vraag 3

Deelt het college de mening dat dergelijke uitingen ongepast zijn op een locatie zoals Utrecht Centraal, een belangrijk openbaar vervoersknooppunt, en op een dag zoals de herdenking van de Kristallnacht?

Antwoord 2 en 3

Tijdens de demonstratie van 9 november zijn meerdere uitingen getoond en leuzen gescandeerd die weliswaar strikt genomen niet zonder meer strafbaar zijn, maar door sommigen als pijnlijk en grensoverschrijdend worden ervaren. Zoals de burgemeester in de reactie van de driehoek heeft aangegeven zijn wij ons er bewust van dat leuzen bij sommigen kunnen leiden tot gevoelens van onveiligheid en onverdraagzaamheid. De samenloop van het scanderen van de leuzen met de herdenking van de Kristallnacht maakt dit extra pijnlijk. De burgemeester heeft opgeroepen tot verdraagzaamheid en het tegengaan van polarisatie in onze stad.

Het is verder aan het Openbaar Ministerie om te beoordelen of sprake is strafbare uitingen. Door het Openbaar Ministerie zijn de geconstateerde uitingen tijdens de demonstratie van 9 november als niet strafbaar beoordeeld en vallen daarmee binnen de vrijheid van meningsuiting.

Vraag 4

Op welke manier is het college op de hoogte gebracht van deze demonstratie en de inhoud ervan? Welke argumenten lagen ten grondslag om de demonstratie op deze plek de ruimte te bieden? Is overwogen om een andere dan Utrecht Centraal aan te wijzen?

Antwoord 4

Deze demonstratie was niet vooraf bij de gemeente aangekondigd, maar is zoals gebruikelijk bij onaangekondigde demonstraties wel gefaciliteerd. De vrijheid van meningsuiting en het demonstratierecht zijn een grondrecht. Het is daarom aan de driehoek om ruim baan te geven aan demonstraties, binnen de grenzen van de wet, ongeacht de inhoud daarvan.

Aan deze demonstratie, die duurde van 18:00 tot circa 20:30 uur, namen ongeveer 500 personen deel. Hoewel er enige hinder was voor reizigers en passanten, was het station gedurende de gehele actie bereikbaar. 'Enige hinder' is geen grond om een demonstratie naar een andere locatie te verwijzen.

Vraag 5

Welke maatregelen heeft het college genomen of is zij van plan te nemen om te zorgen dat dergelijke uitingen zoals bij deze demonstratie niet plaatsvinden op publieke locaties?

Antwoord 5

Zoals hierboven al aangegeven zijn de vrijheid van meningsuiting en het demonstratierecht een grondrecht. Het is daarom aan de driehoek om ruim baan te geven aan demonstraties, binnen de grenzen van de wet, ongeacht de inhoud daarvan. Daarbij is het aan het Openbaar Ministerie om te beoordelen of sprake is strafbare uitingen. Ook tijdens de sit-in waren politie en het OM hierop alert. De geconstateerde uitingen tijdens de sit-in zijn door het OM als niet strafbaar beoordeeld en vallen daarmee binnen de vrijheid van meningsuiting. Het OM zal deze en vergelijkbare uitlatingen, ook bij toekomstige demonstraties, steeds van geval tot geval blijven beoordelen. De context waarin een bepaalde uitlating is gedaan, zal daarbij steeds mede bepalend zijn voor de strafbaarheid.

Vraag 6

Kan het college contact opnemen met de NS over waarom zij deze demonstratie hebben toegelaten in hun Stationshal? Of, indien er geen sprake van toestemming was, ons hierover informeren?

Antwoord 6

De organisatie heeft de NS niet om toestemming gevraagd. De NS is geïnformeerd door de politie en de gemeente en heeft meegewerkt om de demonstratie te faciliteren. Op openbare plaatsen is de Wom onverkort van toepassing. Het eigendom van de openbare plaats is niet relevant voor het openbare karakter ervan. Uitgangspunt is dat de overheid demonstraties faciliteert en een zekere mate van (verkeers-)hinder en (geluids-)overlast hoort bij een demonstratie. Blokkeren mag niet.

Ondanks dat er tijdens de sit-in van donderdag 9 november sprake was van enige hinder voor enkele reizigers en passanten, zijn tijdens de gehele actie de perrons goed bereikbaar gebleven en is geen sprake geweest van wanordelijkheden.

Vraag 7

Hoe beoordeelt het college de impact van deze specifieke manier van demonstreren op de openbare orde en het gevoel van veiligheid van de burgers, in het bijzonder de Joodse gemeenschap in Utrecht?

Antwoord 7

Zie antwoord 1 & 2

Vraag 8

Kunt u toelichten welke stappen er door de Politie en het OM zijn ondernomen na het ontvangen van de verontrustende berichten van inwoners over de uitingen die zijn gedaan?

Antwoord 8

Zoals bij de beantwoording van vraag 2 en 3 aangegeven waren Politie en het Openbaar Ministerie tijdens de demonstratie alert op mogelijke strafbare uitingen. Door het Openbaar Ministerie zijn de geconstateerde uitingen tijdens de demonstratie van 9 november als niet strafbaar beoordeeld en vallen daarmee binnen de vrijheid van meningsuiting.

Vraag 9

Welke communicatie heeft plaatsgevonden tussen de gemeente en de organisatoren van de demonstratie voorafgaand aan het evenement, en welke afspraken zijn er gemaakt om de openbare orde te waarborgen? Welke stappen zijn tijdens de demonstratie gezet om genoemde uitingen te stoppen?

Antwoord 9

De gemeente heeft de organisatie verzocht contact op te nemen. Dit is in de loop van de middag van 9 november ook gebeurd. Tijdens dit telefoongesprek is door de organisatie toegelicht dat er ca. 500 deelnemers werden verwacht en dat de intentie een vreedzaam protest in de stationshal was. De demonstratie is door de politie en gemeente vervolgens op gebruikelijke wijze gefaciliteerd. De genoemde uitingen zijn tijdens de demonstratie door de politie ter beoordeling aan het OM voorgelegd. Het OM heeft de uitingen niet als strafbaar beoordeeld.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Wij verzoeken het college met klem deze vragen zo spoedig mogelijk te beantwoorden.

Gesteld door:

- David Bosch, UtrechtNu!
- Tess Meerding, VVD Utrecht
- Bert van Steeg, CDA Utrecht
- Cees Bos, Stadsbelang Utrecht

